

Nr. 34.

Brasovu,

1. Maiu

1857.

Gazeta ese de döe ori pe sepmiana,
adeca: Mercurea si Sambata, Fie'a
candu se va pute. — Pretiu loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diumetate a.
5 f. m. c. inlaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anulu intregu 14 f. Se prenumera
la tote poste c. r., cum si la toti cu-
noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Partea oficiosa.

Nr. Pr. 3869—10. 1857.

Provocarea

c. r. presidiu gubernialu la contribuiri pentru arsii
Bistritian.

O nenorocne infroscia a cercetatu cetatea Bistritia. In noaptea din 18. spre 19. Aprilie esit focul prin nesocotint'a unui servu, care nutritu prin ventu in putine ore prefacu cea mai mare parte a caseloru si edificatelor economice in cenusia, necedundu asi scapa nici macar averile cele mai insemnante.

Mai multi isi aflara mormentulu in flacari. Turnulu besericiei evanglice par.; unu edificiu din cele mai antici ale Ardealului, cadiu sertfa focului si ingropu clopotele suptu ruin'a sa.

Locuitorilor Ardeleni! Sute de cetatiani bravi cu familii sora coperisiu si mai si fora vestminte cadiura in miseritate, si numai simtiul celu activu alu comuneloru din giuru, care se'ngrijescu cu amore frati'esca pentru nenorociti, are a se multiam, ca lips'a loru cea absoluta mai asta o mulcomire ore care in primele minute. Aici e dea ajuta iute si de graba, ca se se castige tempuriu lipsitiloru nuntretiu, imbracaminte si coperelementu de refugiu, pena a nu intra érn'a cu asprimea sa.

Se va deschide dara o colectiune generale de contribuiri induratore pentru nenorociti, ca se li se faca unu ajutoriu grabnicu si bogatu, la care Maiestatea Sa sta in frunte cu indatinat'a Sa liberalitate, cace prea inaltia Sa a binevoitu, indata la prima incunoscinciare de infrosciatulu infortuniu, a asemna pentru nenorociti 6000 fiorini mon. conv.

Contributele binefacatore se voru primi de catra tote c. r. dregatorii administrative si politiene si oficiele locale si pe calea prefecturei c. r. dela Bistritia se voru tramite la menirea loru.

Sibiu, in 3. Maiu 1857,

Dela c. r. presidiu gubernialu in
Ardealu.

Partea Neoficiosa.

Monarchia Austriaca.

Intrarea Maiestatilor Sale in Buda-Pesta

in 4. Maiu 1857, dupa prandiu.

Pesta, 6. Maiu n. Portile de triumfu ale Pestei si Budei s'au deschis si Maiestatele Sale Imperatulu FRANCISCU JOSIFU, si Imperatresa ELISABETA in 4. Maiu la $\frac{1}{2}$ ore dupa prandiu au intrat in Pesta-Buda.

Sunt si 6 septemani, de candu intinsu se facura pregatiri mari pentru primirea MMaiest. SSale.

Multime de poporu din Ungaria, si alte provincie austriace si straine, era mai alesu magnati si episcopi ejunsera aci inca mai nainte, ca sa pota fi marturia la o solemnitate asia grandiosa, si ca sa pota areta omagiu loru.

Luni in 4. Maiu dimin, la 6 ore tunurile vestira trecerea Maiestatilor Sale peste marginea Unguriei la satulu Gensendorf lenga Posoniu. Poporulu incepur a se aduna pe strade, si pe tierii Dunarii in Pesta si Buda, si a navalii in tote partile, ca sa véda ce s'a fa-

cutu spre primirea persoanelor prea inalte, si pene dupa amédi intru atata s'a strinsu, in catu abia putea strebate omulu de pe o strada pe alta.

Timpulu ajungerii era destinata pe 4 ore dupa amédi, tote corporaliunile, si din poporu mai multi astepta pe tieriul Dunarii Pestei la portulu de desbarcare, din josu de puntea de feru.

La 5 minute inainte de $\frac{1}{2}$, tunurile de pe nai, murii Budei si muntele S. Gellért, si tote campanele prefaimara apropierea Maiestatilor Sale pe naia cu vaporu si in 10 minute si desbarcara la portulu destinatu. Sgomotulu, entusiasmulu si alarm'a vivatelor asia fu de mare, in catu eculu loru resuna in murii Budei, sub carii asemenia tumultu era adunatu.

Maiestatile Sale esira din Juntre pe unu redicamentu dela luntre pene la tiermu, unde printii si primatele in fruntea demnitarilor si nobililor i intimpinara. — De pe acestu redicamentu, — ce era formatu ca o cale de paradisu, pe josu cu covore, in laturi insestratu cu flori de cele mai frumose — pasira cu totii pene intr'unu pavilonu. Acestu pavilonu, seu tabernaculu avea 3 parti, in midilocu era unu salonu unde stetea membrii magistratului de Pesta, — si unde Burgermeisterulu au rostitu o cuventare de bine ati venitu, multu aderitare si omagica.

De partea drepta a pavilonului era chila de toaleta pentru Imperatresa, eara dea stenga pentru Imperatulu. Arangementul loru era de o forma, cu multu gustu si elegantia nobila. In chila Imperatasei era 2 fotele, si 3 scaune de matasa veneta, imbrilate cu o pictura (stricatura) rara de matasa alba, — o mesa pe carea statea cele pentru toaleta, si lenga mesa unu anguru cu corfa de flori in capu, pareti de oglindi, si percalu. — Chila Imperatului era arangeata in asemene stilu insa cu o materia bruneta.

Esindu Maiestatile Sale din chilele de toaleta, Imperatulu incalcă, era Imperatresa se suf in carutia pomposa de curte adusa din Viena, si se incepur procesiunea soleinna tienendusi calea catra Buda.

Dela pavilonulu atinsu — care avea 21 de turnurile ungiulate, si incarcate cu flambele si cununi de flori — in apropiere intre ospelulu Anglitera, si teatrulu vechiu nemtiescu era o porta de triumfu, cu 3 drumuri, cea din midilocu pentru carete, celealte pentru pedestrii, si prin acea din midilocu, inainte de toti trecura ospetii cei mai inalti. Acesta porta eleganta, in stilu goticu, cu 7 turnuri maiestose se ridică cu spese de 16,000 fr. m. c.

Procesiunea se tienu pe strad'a puntii mari prin piati'a carbunei pe drumulu Vatiului, intorcundu pe strada Marocului, pe piati'a tergului nou, pe strad'a baiei catra puntea de feru, peste acesta si pe lenga tunelu pe drumulu celu nou in cetatea Buda, si aci pene la castelulu princesu.

Dupa ajungerea Maiestatilor Sale in castelu, de locu intrara in capela de curte unde in presentia unoru demnitari mai jnalte se tienu „laudamu-te Dómne“ pentru sanetatea si ajungerea in pace a ospetilor pre inalti. Cu finirea misei se tienu prandiulu, la care multi fusera invitati. —

Procesiunea era arangeata in modulu urmatoriu: Mai anteiu pasa band'a ulana cu o divisiune de ulani, dupa acestia pedestre de venatori. Acum se vediura banderilu jascuniloru cu capitanulu Janovicu, — trompetarii si tamburii de curte, — gard'a de gendarmeria, din statulu micu oficeri, — magnati si episcopi cu 30 de trasuri de pompa. Intre aceste cele mai frumose si pretiose era a lui Eszterházy cu 14 pagi (servitori de carteia lui, si husari), a lui Palfy cu 14 pagi, a primatului cu 24, a eppului Ronolder din Veszprimu, secretariulu imperatesei, cu 10 pagi, si tote trasurile cu cate sesea cai. —

Aici mărsa gard'a nobililoru din tiér'a, — in urma acestora ofi-
eri din statulu majoru și magnati calari cu cate unulu, și doi husari
pedestri, — și pe urma corpulu generaliloru in cortegiulu lui Wil-
helm, fratelui Imperatului, și a principului Albrecht, — după a-
cestia cam deadrăpta mergea calari unu episcopu cu crucea in
mana.

Acuma pasi Imperatulu calare si in costiumu de generalu nem-
tiescu, și germanu — cu o facia serioasa și impunetorie, abia joindu
a saluta poporulu pentru vivatele intonate. In urm'a Mai. Sale cale
riau oficieri din statulu majoru, și adjutantii. —

Mai incolo se aretă o carutia cu 8 cai albi, mari. Pe carutia de-
asupra era corón'a, — iera la spatele carutiei unu vulture de auru, —
tote stralucea de auru ca unu sóre.

In laintru siedea Imperatés'a in costiumu ungurescu, pe capu cu
o coróna simpla de argintu. Dimbetulu ei celu frumosu și plinu de
gratia, și inchinarea catra poporu erau seminele multiamitóre pentru
vivatele si entusiasmulu cu care sú primita. In carutia mai era o
dama de curte, vis à vis cu Maiestatea Sa, era pe lenga carutia o
multime de pagi, si in urma garda de trupu, o calarime carea nu se
pote depinge, pe cum e in siuntia. De aci urmara 3 carutie cu dame
de curte, — pedestrime strimfari, calarime curasiri, și era pedestrime
cu atate bande de musica. —

In urma carutie private din Pesta si Buda, — si poporulu in
sgomotu, cum se pote imagina mai imbulditoriu. — Marsru'a tienú
pene la 1/27 óre séra.

Timpulu era fórt frumosu, natura avea asemenea serbare, — tu-
nurile sub tóta marsru'a si sub prandiu se descarcara ne'ncetatu, —
si balóne se redicau in aeru.

In 5. se tienu audientia pentru demnitati. Séra era otarita illu-
minatiunea Pestei si Budei, insa de órace in diu'a acesta, de catra
séra, asia incepú a plóua incatu mai tote pregatirile s'au stricatu, illu-
minatiunea s'a mai amanatu.

Spre acésta, din partea comunitatii sú insarcinatu Stouvert, fa-
mosulu artistu de joculu de focu, — éra din partea societatii de naia
de vapóre Dinelli unu cérpanu italiano.

Multi — dupa Saphiru humoristulu — plóia o ascriu nenoroci-
rei lui Stouvert, de óre ce artistulu acesta asia e de nenorocitu cu
maiestrele sale, catu de cate ori are sa se produca, totudeuna lu im-
pedeca ploia. —

Nu'mi voiu retrage atenti'a dela cele mai interesante, ci voiu
continua corespondinti'a si pentru cele viitóre.

At. M—scu.

Брашовъ, дн 12. Маів п. 1857.

Ко тóть гріжа че днсевфларъ ешіріле апелоръ ші речéла din
зілеле трекіте, дн адевъръ днсъ еетъпътъреле дн партеа лоръ
чea mai таре съпту фртбосе ші пътai днтр'o парте а ці-
пътълъ Треіскавелоръ ачелеаш аж съферітъ ръд de асприме іер-
неи, ашеа кътъ локвіторій дн локвілъ гржпацелоръ періг се тънъръ
din пош овесе. Пе тóть днтжшлареа днсъ бтепій п. аж прі-
нъ а се днгріжа ші а сі прецвріле въкательоръ пътai днпінші
de o спаішъ фъръ темеі, прекът о фъквръ ачёста de треі се-
тънълъ днкобче.

Аль-Жэліа, дн зіва de Съпцеорці. Плоіле челе фртбосе че ціпвръ пе ла poi вр'o 8 зіле пеквратъ фъквръ, дн кътъ
оращвлъ постръ се пote пътai deokamdatъ четате de балтъ, пе-
тръ къ пърсіндші Мъръшвлъ ші Атпойівлъ*) днкъ de Вінер
ші Сътбътъ албіеле сале, о а треіа парте а оращвлъ днотъ дн
апъ, ші бтепій пътai къ лвптрае съ потъ ароніа de a ле
сале. —

Dampele, че ле ва фі къшнлатъ днпндапеа ачёста, пote съ
се афу таі тързій. Deokamdatъ штімъ къ се аж квфнданітъ пъ-
тai вр'o 12 лвптра къ саре ші къ конвкъторій лоръ. Фіндъ фі
каре днкъркатъ къ къте 1000—1200 кънтаре — тъжі; — mai
твлте алте голь прекът ші пътъ, ле ръдікъ фріа апіл деладо-
квілъ пnde ера легате, ші арвкъндаке зна песте алта ле сфер-
тъ, днкъндаке къ сіне.

Плптеа стътътърій днтр'e портъ ші Opda, съфері твлте дн
зілеле ачестеа; съедінереа ші тъпгіреа еї, къстъ віаца ча вр'o
4 ротънъ, — пе кътъ афларътъ поі — таі твлци се скільвіръ
днтр'e карі ші діректорілъ de пътіре D. консіліарій . . . Пер-
деpea ачёста ар фі тікъ чедъ пътінъ дн окіл бтешілоръ тарі ші
пъліквілъ ар фі тъпгъялъ, дектъ ар фі рътасъ днкале de Плптеа,
ма ші ea дебіл съ'ші плече капылъ deспре Opda, лъсъндаке дн
пътереа зінделоръ ері ла améz. Aша конвкътъ, deokamda-
tъ e днтрервітъ. Dіlіценда че вені D'aminekъ diminéda dela
Клаждъ, съ'ші аічіл пе локъ, ші карзлъ ла Biacini — каре акш п-

маі тврітъ пътеле de істе — се днторсъ а сёръ днапоі; —
пе къндак сърі ачестеа Мъръшвлъ скъзъсъ бінішоръ; та de ва-
діоа плоіда че днчепръ пе ла 8 бре ші пе ла 11 п. днчетъ, ші
de ва маі фі піеа ла твпте, еаръ ва креште.

Ар фі біне дектъ се ap zidi пъткеа ачёста пе впвлъ се'ш doi
стжлпі de пе'тръ, кътъ e чеа дела Брадѣ песте Олтъ, пе'тръ къ
еа къстъ аша кътъ фі пъпъ ажтъ пе ерапів пре твлтъ къ репа-
ратріле ші кърпітъреле че ле пъпъ дн totâ апзлъ, еаръ пе пъ-
блік'лъ днппедекъ дн котвкътъ, днлъ ласъ фъръ пъдэръ, каре
стадъ таре ръд пе ла поі, ші верх кътъ стжлпі чеі твлци de пъпъ
ажтъ стадъ дн калеа пътіре, ші пътіреа, садъ васеле ші пътеле
чо пътескъ пе Мъръшвлъ ші, дн касврі de днппдѣрі ші днчепръ
де гіацъ, съ ствлгъ ші съ ръдікъ din локвілъ впде ера легате, ші
веніндак сърі конвкъчере съ грътъдескъ дн пъткеа оппнпндаке кър-
сълві апіл — оборъндак маі de твлте орі — кіардъ ші ажтъ —
стжлпі ппнпі, ші аша се піміческъ впа пе алта.

Апоі пе'тръ п. e aipea маі твлтъ ші маі впнь de кътъ ла
Шардѣ ші Ігіш, впде e ші о баізъ, дн каре се лвкъ ачёста, днпъ
верче пъпъ, ші гвстъ. Асеменеа ші варъ, се каптъ дн агп-
данділъ, дн преціврлъ постръ; къ твлт маі апроне дектъ лем-
пеле че се адзкъ din Съквітъ, ші челе тарі, de пе ла Пресака,
ші Галацъ, de пе Атпойі, днкътъ пътai вептъра піне кътъ 4—5
фі. m. k., de лемнъ. —

Aх...

Дела Дева се скріе, къ дн ачелъ оръшелъ дела ре-
волюціоне днкобче с'а'ш алесъ ал 9-леа жвде ші къ къса dece-
lorъ скітбърі ар фі вшоръ de гжчітъ. Anзме впвлъ din eї ap
фі фратъ 1200, еаръ алзлъ 800 фі. m. k. din кътіа орашвлі;
дн колтра алтора еаръш с'а'ш скорнітъ але пъткорі totâ de na-
тхра ачестора. („Крієрвлъ впг.“ Nr. 115.)

ОГЛАРІА. Бзда-Песта, 7. Маів п. Тоте жрпамеле ші
тої кореспндінції търтърісескъ днтр'впъ гласъ, кътъ п. се афу
конділ піч імаціпъчпе поетікъ атътъ de віоіе, каре съ се афу
дн старе а дескріе въквріа естраординарій ші днфлъкъратвлъ еп-
тасіастъ, къ кареле Маіестъціле Лоръ днпператвлъ ші днпперъ-
тіса аж фостъ днтімпінате ші пріїміте дн къпітала Ծгаріе de
кътъръ тóте класеле соціетъді; саръ апътре днппрециврареа къ
М. Са днпператвлъ ла кважтареа впгврэсъ а тірополітвлі
прімате а ръспіпсъ totâ дн літба падіоналъ впгврэсъ ші къ
Маіестатеа Са днпперътіса с'а арътатъ дн косткъ кврагъ вп-
гврэсъ. —

Cronica straina.

Десватеріле камерей праціене деспре лецеа
прессеі.

Прасіеніі се потъ лъвда, къ жрпамеле лоръ пе лънгъ тóть
вігіереа органелоръ гвберніале, totwsh п'а'ш фостъ челе маі пъ-
дышіте днтр'e жрпамеле Европі; — ші eї totâ ар маі dopi, ка-
пресса се аівъ ші маі таре лібертате, ad. лібертате днтр'e
декіарареа ліберъ а отіпівпілоръ, еар' п. десфржлъ; eї ціпъ, къ
лібера тішкare а пресеі днпітезъ прогресвлъ дн орче ціръ,
прекът ші квтвра ші вінеле котвпъ; eї зікъ, къ пътai спіріт-
ле челе івбітре de днтр'переклъ попорвлі арвкъ фрпвлъ челъ
феросъ дн капвлъ пресеі ші днспардъ тіпарілъ ка се потъ апоі
пескі дн тврвре. Віацъ віїш ші ліберъ п. пote фі впде фор-
фечеле чепсърі днппедекъ спресівпіле челе адзкътore de віацъ
ші пъскътore de спірітъ ademenіtorія ла днпіттаре. Пе ачестеа
прічлілі басаді аж пзсъ пркоіеніі днтр'ребареа пресеі пе тапетъ ші
дн 16.—17. Апріле се днпінсе о десватеріе форте адзкъ дес-
лвчітре, каре днціл тімпъ маі днделвпгатъ. Ноі вомъ спікви din
тоте пе кътъ пе ба ерта тімпвлъ ші локвлъ:

Днпъчесе днпітаглъ Mathis a вжрж днтр'e обіектеле
десватерій ші лецеа пресеі, дн зіва de 16. Апріло еши minio-
trvlъ de іnterne къ декіарареа din партеа гвберніалъ deопре
трактареа пресеі. Елъ зіче, къ гвбернілъ къ тескіріе сале лгате
пріп полідіе фацъ къ преса пътai че аж днпфржлъ десфржлъ
еї; ші гвбернілъ і е ачёстъ контролъ пътai о белеа, къ піртъ
респопсабілітатеа пе вітері оы, чееса че днсъ і кагтъ се о факъ.
Къ тóте ачестеа піме п. ва пътai днпітаглъ пресіанъ, къ
елъ днпідаки лібера декіараре а опіпівпілоръ днпъ плаквлъ ші
біна са пъччере decnotікъ. Адевервлъ ші дрентатеа се потъ
търтърісі престе totâ дн Прасіа ші днкъ къ тóть кълдіра ші
zelozіtatea. Nічі къ а есчентратъ днтр'e атъта преса пресіанъ
ка днп'алте цері, впде ера фъръ вігіере.

Стареа ачёстъ твлцитре п. е а се аскріе днп'атътъ
прочесвлъ полідіепескъ ге кътъ сімдакъ челъ съпътосъ ал 10
попорвлъ, къ тіжлобе се афу дн тъна гвберніалъ de a днп'ръ-
на десфржлъ пресеі, каре ажтъ ea cinglъ trebue съ'ш фіе ші
чепсъръ шіеші. Фъръ de ачёстеа тіжлобе гвберніалъ йар фі фостъ
престе пътінъ а къштіга фолбеле, каре леа къштігатъ din дн-
къркътре політічей естеріоре. Гвберніалъ даръ требue се днп'

*) Et remotus orbe Apulus. Ovid.

ші пе віторів де тесріме практиката пълъ акт. — Комісарелъ министралъ інтериоръ адъче ші касврі спечіфіче, къ губернаторъ пра-сіанъ а цінітъ де ръж ші пе зпеле поліції, каре пъшисеръ преа орбеште къ трактареа пресеі.

Де ачі десватеріле декарсеръ фоарте дифокатъ. Депутатъ Венделъ претинде, къ дгпъче губернаторъ аре тóте тіжлобчесе матеріале а тъпъ пептръ а кондъче ші а пъдші спірітълъ, апоі елъ поіе ексквта лецеі де потестатеа лецилатівъ ші дп контрапрів інтенціонеі попорвлъ, ші ачестія пз рємъне пічі впъ тіжлокъ, спре а пъті прівігіа ші апера дрептеле сале інтенціонеі дп контра зупръ асеменоа преварікърі але губернаторъ, дектътъ сінгіръ пзмаі преса. Міліція, ші атътіа баталіоне de атплюсаіі съпіт тотъ тіжлобчесе матеріале дп тъпа губернаторъ, пептръ а ексквта лецеі, дгпъ кът вреа а о еспліка, дар' попорвлъ п'аре пзміка атъпъ; „Елъ ші консістіорій телъ,“ зіче депутатъ, „ноі аветъ алді аліаші, каріі пе ажутъ лавіторіе; а. честія съпіт: Пітереа аdev'рвлъ ші тестіонілъ чедъ пе пегабілъ алъ історіеі, къ тóте ідеіе челе тарі дпкъ воръ ажупе одатъ ка се domineze асвпра дпшілъторілоръ лоръ.“ — Апоі афаръ де ачесті аміаіі mal аре дпкъ попорвлъ пе лібертатеа пресеі ші лібертатеа ворбірі. Елъ пз кредъ къ поі аічі дп Прусія пе вакрътъ de o лібертатеа а пресеі дп аdev'ръ ліберъ; къче про-пзпереа фъкътъ актъ вреа арвітрілъ еар пз лібертатеа преоі.“ — D. Camphausen zice фірте біне дп катера de съсъ дп об-іектълъ ачесті, къ 4 баріере тарі ші тарі аре ші аша сертана пресеі; ad. кончесіонеа, депніреа казіліпіеі, дгчереа експларелоръ челоръ din тълла поліціе пълъ а пз се тіпърі, ші атпінцареа лецеі пепале, ші тотъ еа е чеа mal асвпрітъ, къ губернаторъ пз се тілдгтеште къ атътіа, чі дптребзінцізъ ші тіжлобчесе, пе каре пз і ле еартъ лецеіа пресеі; къче елъ се атестекъ ші дп сфера жідекъторескъ а пресеі, ші апоі атплюсаіі дп зе-лвлъ лоръ губерніменталъ трекъ престе тесвра лецеі; — аша ажутъ фрате пе тіністръ, ка съ се кондінъ дптре тарініле ле-цеі; mal траце дпкъ впъ шапцъ лъпгъ тарініле ачестіа, ка аколо се фактъ че вреа, ad. съ се тіште пзмаі пе кътъ ді бртъ лецеа“ (Браво!)

Депутатъ Герлакъ еа кважітълъ ші зіче, къ елъ пз апель пропзпереа лві Mathis, чі тотъші е сілітъ съші докірре сімпатіа пептръ пресеі. — Елъ зіче, къ тóте традіціоніле пресіане цер-мане тілімізъ дп контра лібертъцій de пресеі ші пзмаі рецеле де актъ дпчепъ дпкъ дпнітіе de Марці 1848 a deckide о кале лібертъцій ачестіа; че с'а вртатъ дгпъ Марці е квілосквтъ, зіче Герлакъ.

Че прівеште ма політика екстерпъ, апоі кіаръ губернаторъ се десвінзіа маі ері ла пзтері къ лібертатеа пресеі къндъ ачесті атака дп латві, пзмаі е дптребареа дікъ аі крехтъ еле ачестіа (ржсъ). Елъ кредъ дгпъ, къ лібертатеа ачестіа требвє съ фіе ші дп прі-віреа тревілоръ інтерне ші пзмаі фацъ къ політика екстеріоръ. Елъ спререзъ, къ тіністралъ de інтерне пе ва дпгіміна пз маі denapte декътъ дп апвлъ віторів къ ворбеле, къ пз маі аре дгпъ de fondzrі секрете. Аша, жірпалістіка требвє сівбенціонатъ, ad. ажутатъ, пз дгпъ къ балі, чі къ лібертатеа de тіпаріхъ. Лецеіа пресеі е пзмаі de тіртіріе, дікъ пз се цінъ дерегъторіеа de ea. Аша ар требві се рємънъ делатві зпеле шесврі, каре пефтъ пзмаі впъ карактеръ de шікъніре, прекътъ съпіт конфіскадівіле къндъ пз е че поге траце дгпъ сіне персектаре жідекъто-реактъ.

Депт. Mathis, дгпъ че спліе, кътъ грехтате а автъ прі-міреа пропзперії сале, адаге, къ тіністралъ de інтерне вреа лі-вертате de пресеі, дар' пзмаі $\frac{1}{4}$ сеіі челъ твлтъ $\frac{1}{3}$, дгпъ преса пзмаі атпічі е ліберъ, къндъ е къ тотълъ пеузвіртъ; къче е тотъ атътіа, орі къ чепсврі оп къ апарате поліціенешті, къ сіп-трацері de кончесіоне de a ода жірпале, къ конфіскърі, къ опрі-реа отржпсъ ка се пз атінгъ къ таре сеіі кътаре кірдъ ші алте атпінцърі не делътві.“ Маі твлтъ de кътъ тóте квілпілеокъ din ворбеле лві паоацеле вртътіре:

Дптр'о церъ, кътъ е а побігръ, се корутпе кіаръ ші карак-терълъ націоналъ пріп пресеі фалсіфікатъ, ші попорвлъ се кондъче да спірітълъ de дінгшіре ші de карактеръ дпціосіторів de a се тжрі. Поге тіністралъ съ кржшпескъ кътъ ва вреа къ енергіа са, къче къндъ ва маі кълъторі врео сквтгіре пріп Европа, а-тпічі тóте сістемеле ачестіа се воръ да престе капъ, ші преса ва девені ліберъ ші апоі атпічі ші десфржпъ ші чеа че се поге аштепта атпічі dela ачестіа, пз фаче требвіпцъ а mal тъчіпа а-ктъ. — Ажутъ маі біне ка се девенітъ маі о дірепчпе mal съ-пѣтось, съ пз ni се поге дпнітіа, къ dieta dela 1857 ш'а ре-дикатъ гласвлъ пептръ інтереселе матеріале ші апоі сімдъ п'а автъ а pedika апъсареа каре деколь змерії паціпіеі, ad. апъсареа пресеі. Маі ворві впвлъ ші се fini десватеріеа din 16. Апр.

Лп 17. се контінваръ десватеріло ші маі дифокатъ. Ока-сіоне dede ма ачестіа маі дптълъ депутатъ Раіхенспергер, каре дпкъ пз се тілдгті къ преварікаціеа орігапелоръ губернаторъ дп

контра лецеі de пресеі, зікъндъ, къ ачестіа с'а сіпвсъ одатъ съпі контрола жідекъції ші се пз се атентеze ni teamъ ni seamъ, къндъ ді sine плаче поліціеі а кътта nodъ дп папръ; фаче пе ministrъ de minchpъ, зікъндъ, къ пз e adev'рратъ, кътъ дрепта-теа ші adev'рвлъ се поіе тіртірісі ші предика дп пвблікъ ші adev'рче касвлъ къ foile din провінца ренанъ, каре fiindъ фіndate de католічі, се дпнпдшіръ ші дп вртъ се кі рѣ ші сіпвітаре пе калеа: „Аша шерце, аста е інтенціонеа губернаторъ.“ Маі дп-коло скартъп din фіръ дп пъръ тóтъ кважіттареа тіністралъ, dobedindbo къ п'аре дрептъ ші пз поіе консіста. — Елъ съпі кон-вісъ, зіче ла вртъ, къ тъчка юлідіанъ пз e пічі de кътъ варга ачеа de фермекъ, каре се сісдіпъ стареа порталь а пачеі пе тержтълъ преоі; din контръ пе калеа ачестіа се погреште впъ indiferentistъ, o indolentъ, каре апоі паште революціеа (Форте дрептъ!) —

Е adev'ръ, къ пріп лібертатеа de пресеі, пріп чеа че скріж жірпалеле, поіе леспе съ се аціде врео тіртіріре, дгпъ пріп чеа че преса пз поіе скріе се поіе adev'рче рестріпареа ші дп-тормажттареа стателоръ. — Алъ пз се поіе, ка съ пз сърітъ дпітр'вп естремъ дптр'алтълъ? Маі пайті ера періклітать ор-діна, ачтъ требвє съ фіе періклітать лібертатеа? Нз се поіе цініе о тесвръ дпціелентъ порталь, къче алтапъ воітъ? Дове-дешт'мі D. ministrъ, къ воіді а комбіна opdinea къ лібертатеа! — Лъсаці рогввъ, ка съ се пълъ о ставіль ла tendinçele челе че потъ дпгропа твлтъ фріпітві къ сіне. Съпіт апъсареа чеа греа a deonotістълъ съспінъ ші тареле ачелъ історікъ, къндъ zice: „Rara est temporum felicitas, ubi sentire quac velis et quae sentias dicere velis“, ad. раръ е ферічіреа тімпірілоръ, дп каре поіе сімді че вреаі ші поіе ворбі че ежтді (зпъ браво сгомотосъ).

Аічі се сквілъ депутатъ din Naistetin, Вагенер, ші цініе о кважіттаре de маі твлтъ бре totъ пептръ пресеі ші дп контра апарателоръ поліціенешті, дпконтра кълкъріе пресеі пріп атплюсаіі. — (Ва вртъ.)

BRITANIA MAPE. Londonъ. Лп 30. Апріле се deckise еаръш парламентълъ епглezъ. Лп каса de съсъ депнісеръ Перії електіві ші Lordalъ къпчеларів жірпажтеле. Лп каса de жосъ фі decemnatъ de ораторъ пзмаі Map. Евеліn Denicon. Лор. Пал-терстон ші Map. Валполе фелічітаръ пе поілъ ораторъ ші дгпъ ачестіа се атъпъ парламентълъ. Лп 7. Апріле се ва deckide парламентълъ формалъ къ десватеріле респектіве ші Палтерстон ва четі тесацілъ de тропъ дп локлъ реціне. „Daii Nевс“ скріе, къ Л. Палтерстон а апромісъ къ ва лъкра ла еманчіпареа ісраліцілоръ. D'Ісаэлі еаръш debine капвлъ опосідівпі; дгпъ кақса хінезъ ва тіртіфа пегрешітъ ші къ ea ші Палтерстон. — „Taimo“ ші „Morninr Post“ deckрі къ колорі дпвершшпате дес-кврсълъ лъкврілоръ ла Xina, зnde пътжптені пз крвъ пітіка спре стжрпіреа стрынілоръ европені; еі се лъдіръ къ даштъпіе-ле престе тóте колоніеа европене, ла Сінгапоре, Борнео, Пенангръ ші Малака, къпъ ші дп колоніеа' австраліче аі лъдігъ, даштъпія, ші дптр'о dimіnцъ, зіче „Taimc“, пзтемъ авзі, къ пі се репортéзъ стжрпіреа таңкоръ колопіелоръ побстре. Кріса е таре къ аветъ а фаче къ вр'о 300 тіліоне даштапі, дгпъ фъ-къндзсе пачеа къ Шерсіа вомъ пзтіе стръпорта тілідіа де аколо ла хінезі.

Ла Саровакъ се сквілъ барбарі хінезі асвпра лві S. James B. Cooke дп 14. Фебр. ші тъчеларъ маі твлті европені ші елъ сквіпъ пзмаі къ потвлъ кътъ впъ голфъ; елъ дгпъ дгпъ реціпіпъ дпнітъ дгпъ ачеса къ оторжреа а 2000 хінезі ші къ тілідіа че о авѣ спре дісплісъчпе ера секрръ de дпвіпіреа ресбелілоръ ачелора. „Nзмаі върбаді сіравені се аветъ ші къ пзтіпъ тілідіе вомъ дпвіпіе пеівілісатълъ ачестіа гвноіз de бтені, ші токта върбаді de ачестіа пз пе зіпесекъ,“ зіче „M. P.“

— O дібісіпне de коръбіл реобеліче къ 1000 фечорі се ва тірітіе din Франца ла Xina, зnde лвіта пз маі дпчегтізъ. —

Londonъ, 7. Маіз n. (Deckidepea парламентълъ епглezъ.) Лп пзтеле реціне чіті Lordalъ Палтерстон тесацілъ de тропъ дптре впъ копкврсъ форте таре de парламентарішті ші естері-оръ. Din квріпівлъ тесацілъ терітъ атепдівпе вртътіроре па-саце: „Стареа цепералъ а Европі дпсвфъ дпкредінцаре пептръ сісдіпіреа пъчій. Kondіcіоніле капітале але трактатълъ de Parisъ съпі дпплінітіе ші е сіераре, къ челелалте се воръ дппліні дп скрртъ. Кақса Naiепвртълъ ое сперъ, къ се апропіе de o дес-квркаре опоріфікъ пептръ ытбе пърціле. Трактареа къ Амеріка централъ, Вашінгтон ші Xondras е дпкъ тотъ сіпвзгратъ; пачеа къ Шерсіа е съпіскрісъ ші се аштептъ ратіфікареа.

Лп кақса къ Xina діші аратъ реціна дрепеа ші de нз ва вртъ чедере din партеа Xinei се ва маі тірітіе впъ деспірдішпітъ de флотъ шчл. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА.

„Ісралітълъ рөтпіпъ“ дптр'вп артіквлъ decipre паціпіеа ромапъ ворбеште дп тіпвлъ вртътірівъ: „Лп момента ле ачестіа асістътъ ма впъ спектаколъ таре,

челă таи маре че есте dată отълă в пріві дп ачестъ лъте, ре'пвіереа впні попвлă. Съферіцеле аă фостă форте марі дар елă нă с'а decuеdăждăтă пічідекам ші ора ферічірі а сосітă. Ап зіоа апърърій спретме, Аптераталă Романă Траіанă ашезасе не церталă Депрърій колоніїле сале тілітаре каре аă ръмасă певътът; дакъ еле нă пътвъръ квпріnde хордиле каре пътъdeaă din Acia пріп кжтпіле сале челе дптиое ші дпекаă Европа, челă пъдінă се pidикаръ totdeasna ка ставіле ла спателе лорд. Имперіялă къзă, колонія ръмасе. Ші de тълте вéкврі акът четатаа тъмъ нă таи ера; даръ ea, ea ръмъпеа дп пічбре сентінель дпнітатъ ла марциле Европе, апърътобре а чівілісаціоне. Місіонеа са фă таре, ші астъ паціоне терітъ стімъ, сімпатіе ші рекноштінă.

Noi icrainei, каре кă тóте траделе челе таи спытътътобре de рінапе ші de таи тълте орі дппръштіаді не пътътъ, кă тóте астea totă amă ръмасă впні попвлă ші totă квпштемă dec- тълă de біне містереле националітăці. О паціоне нă e de локă пътмай о сімплъ гръмъдipe de indibide (персопе) лъсате дп воіа дппръштіаді: чи есте впні корпă таре кързіа Dzeă I a dată впні съфлетă: елементеле і съпт фелхріте, даръ ачестъ съфлетă ле ком- бінă не тóте. Фіъкаре паціоне ші аре місіонеа еі оаă таи тікъ саă таи таре. Dzeă дете фіекързіа впні карактеръ пропрія ар- тъндăтъ totdeodată ші калеа са. Daka съфлетълă се ретраце, decnърдіреа сосеште ші елементеле се дппръштіе: indibidele съпт дппръштіе фъръ пітікă каре съ ле таи поѣ резпі. О па- ціоне дрмезъ тóте фаселе віеде indibidzale: тóте крітеле че се потъ съважрші дп контра впні indibidă, daka съпт дп контра впні паціоне, съпт de міліоне de опі таи віновате. Нептръ кă п'аă сімпіт'о, de ачеіа омениі de статă аă фъкътă adecea ръблă: къч амінтиреа, към ар фі кжтезатă съ таіе пацііле дп патръ? — Cin-

гъръ отълă есте слабă: ка съ лъкрезе аре требінă de семе- пълă съ. О патріе фортéзъ квратă ачестъ асочіаре intіmă ші провіденціаль de омени каре а приімітă о ачеіаш incipіare ші ачелеаш органе спре а дпдеплі ачелаш скопă. Астфолъ гъсескă омениі дп патріе о едвакаціе instinktivă ші тістеріось каре ле дъ секретеле віторвлă лорд комвнă. Ап адевърѣ патріа есто де- посітълă предіосă алă totвloră традіціонлорă, ла фжптьна кърора отълă требъе съ се adane фъръ дпчетаре, съб педéncs de a ve- dea къ'л ліпсеште орі че пътере ші къ пішікă нă поѣ аічі жосă. Че есте впні отъ фъръ патрі? Nă e пітікă. Dap din контръ, веzi кътă de таре се сімте отълă националă, пептръ къ штіе къ чеіа че сімте елă, о сімте ка джпсълă тіліоне de омени дптр'а- чеіаш оръ, есте таре de търіа паціоне сале.

Съ біпекважтълă даръ ne Dapnezevălă челă веңкікă, креа- торвлă паціонлорă. Съ респектътъ, съ ізвітъ ші съ сервітъ патріа.

Чеа din тъл даторіе кътре патріа есто de a пъстра дп сін- кваетареа националă каре фаче ка тóте сіліцеле съ тінзъ ла дп- плініреа сортеи паціоне. Даръ роmъній тогдăеасна аă ръмасă крединчоші mіcіонеи че ле а фостă determinatъ дела чеа dіntъz zі дппротіва непорочірлорă че'л аă апъсатă ші сълвітă: Ап зілее постре кахса роmънъ с'а афлатă чеа че ea era алтъдатъ о кес- тіоне de вілевардă европеанă, каре дп інтересă комвнă трсвіз съ фіз кътă се поѣ de таре. Есте о кахсь жестъ, леңтітъ. Есте ворба de a fonda o organicare поъ каре съ dea църії рошъне таи тълъ търіз ші просперітате. Нептръ ачестъ сконă се конвоакъ ла Бакрещі ші ла Іаші dibanbrile, ші сосескă ко- місарії европеї. Boiескъ Dzeă съ incipіre ne роmъній ші ne съ- верапії Европе, ка дрентатаа съ тріумфе ші съ се acіgrezе фе- річіреа паціоне роmъне.

Coccio Cohen.

Nro. 3421. 1857.

ЧИТАЩИЕ EDIKTALЬ.

Съптпштії indibiză din Брашовă, карї съпт кіетаці ла дпплініреа облегчуне тілітарі, ла асентареа апълă кврент, дпсъ нă аă ешітъ дпнітатъ ла локлă асентърі, се провокъ пріп ачеста, ка дп ресітіпă de вна лъпъ, афъндъсе дп царъ, ші de треи лъпъ, фіндъ дп цері стрѣніе, съ се пресентезе дп персопъ ла офічівъл de аічі кă атътъ таи вјртосă, къчо din терпінлă de астъзі дпчепъндă, дпнъ декріреа пітіквъл тішпъ de провокаре, верчіне ва амъна а се прескіта, се ва пріві, ка досіторіе се ё ка рекрътъ десертатъ ші се ва тракта дпнъ § 35 алă дпнітълă норматівъ de рекрътаре din anълă 1852.

Намеле дпнъ алфабетъ ші ліста цертапъ:

1) Ardelian Juon	Апълă паштерії, . лосълă трасă. 43	42) Lupu Dregan George	Апълă паштерії, лосълă трасă. 64
2) Burszán George	" " " " 166	43) Laszku George	" " " " 39
3) Both Josef	" " " " 178	44) Mittok George	" " " " 163
4) Balás Andreas	" " " " 90	45) Muntyán Vaszille	" " " " 88
5) Bimmel Georg	" " " " 96	46) Morariu Juon	" " " " 129
6) Baboje Nicolai	" " " " 196	47) Moroján Juon	" " " " 12
7) Brentsa Juon	" " " " 217	48) Morisch Juon	" " " " 161
8) Bidu Juon	" " " " 67	49) Muntyán Mihaille	" " " " 24
9) Bolendu Petru	" " " " 144	50) Muntyán George	" " " " 162
10) Buke Vaszille	" " " " 63	51) Milia George Sia	" " " " 91
11) Bogdan Simion	" " " " 78	52) Negutz Juon	" " " " 174
12) Belferetzu Petru	" " " " 195	53) Nagy István	" " " " 41
13) Barbu Radu Nikolai	" " " " 27	54) Orgidán Dumitru	" " " " 85
14) Daragits Michael	" " " " 121	55) Oltiján Kirsztea	" " " " 105
15) Fulga George	" " " " 55	56) Omonea Juon	" " " " 26
16) Foff Georg	" " " " 141	57) Perlea Nikolai	" " " " 75
17) Földes Ferencz	" " " " 98	58) Petrischor George	" " " " 84
18) Florra Nikolai	" " " " 214	59) Popovits Alexie	" " " " 68
19) Filip Nikolai	" " " " 147	60) Peligrád Vaszille	" " " " 210
20) Florea George	" " " " 115	61) Puff Juon	" " " " 106
21) Gross Karl	" " " " 153	62) Prisku George	" " " " 51
22) Gritsch Paul Friedrich	" " " " 194	63) Roth Christian	" " " " 11
23) Guschalu Nikolai Juon	" " " " 125	64) Roth Christian	" " " " 87
24) Jordake Juon	" " " " 31	65) Rontsă Dumitru	" " " " 116
25) Juga George	" " " " 187	66) Resnován Nicolai	" " " " 95
26) Jogen Constantin	" " " " 202	67) Rátz Ferencz	" " " " 204
27) Illie Nicolai Kretsun	" " " " 65	68) Szilai János	" " " " 123
28) Krauss Friedrich	" " " " 54	69) Szidon Juon	" " " " 190
29) Kiss János	" " " " 110	70) Sipos András	" " " " 52
30) Kikumbán Mihaille	" " " " 148	71) Szaftu George	" " " " 97
31) Krisztán George	" " " " 18	72) Sztroje Dumitru George	" " " " 109
32) Krisztán Petru	" " " " 17	73) Stoján Juon	" " " " 9
33) Kiss Friedrich	" " " " 168	74) Stuni recte Geinaru Vaszille	" " " " 170
34) Kovács Károly	" " " " 92	75) Trausch Carl	" " " " 73
35) Kiroju Vaszille	" " " " 89	76) Tabere Juon	" " " " 177
36) Kosztinu George	" " " " 83	77) Utlinger Adolf	" " " " 192
37) Kovács Juon	" " " " 16	78) Vinital Alois	" " " " 184
38) Kosán Nikolai	" " " " 33	79) Vojku Juon Nikolai	" " " " 220
39) Kostia Thomas Radu	" " " " 44	80) Widitscher Stefan	" " " " 149
40) Lupu Costandie	" " " " 35	81) Ziegler Johann	" " " " 202
41) Lebu Juon	" " " " 14	82) Zsuwelka Opera	" " " " 172

(2—3)

Брашовă, дп 3. Маіз к. н. 1857.

МАЦІСТРАТЫЛ.